

Konferencia Vnútrotrh s energiou po novom,
29. 10. 2012, Horný Smokovec

Štandardy kvality v energetike

- doterajšie skúsenosti a nové predpisy

Ing. Rudolf Zábojník
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
odbor strategických analýz

Obsah:

- ❖ **Štandardy kvality v energetike**
 - ❖ **Zavedenie štandardov kvality**
 - ❖ **Skúsenosti z praxe**

- ❖ **Štandardy kvality v zmysle nových právnych predpisov**
 - ❖ **Zákon č. 250/2012**
 - ❖ **Regulácia kvality**
 - ❖ **štandardy kvality**
 - ❖ **požadovaná úroveň štandardov kvality**
 - ❖ **kompensačné platby**

Obsah:

❖ **Štandardy kvality v zmysle nových právnych predpisov**

❖ **Vyhlášky**

č. 275/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality prenosu elektriny, distribúcie elektriny a dodávky elektriny

č. 276/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania odpadovej vody verejnou kanalizáciou

č. 278/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality uskladňovania plynu, prepravy plynu, distribúcie plynu a dodávky plynu

č. 277/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávky tepla

Štandardy kvality v energetike

Zavedenie štandardov kvality

- ❖ Rôzne európske regulačné orgány navrhli a implementovali v posledných rokoch rôzne špecifické súbory pravidiel zamerané na zlepšenie kvality dodávky komodít podliehajúcich regulácii v sieťových odvetviach.
- ❖ V roku 2008 vydal Úrad pre reguláciu v sieťových odvetviach (ďalej len „úrad“) vyhlášky, ktorými sa ustanovili štandardy kvality dodávky a služieb týchto komodít
315/2005 – elektrina, 316/2008 – teplo,
317/2008 – voda, 328/2008 – plyn.
- ❖ Vyhlášky nadobudli účinnosť 01. 09. 2008.
- ❖ Rok 2009 bol prvým uceleným kalendárnym rokom, počas ktorého regulované subjekty sledovali plnenie štandardov kvality a predkladali úradu sumárne hlásenia.

Štandardy kvality v energetike

Zavedenie štandardov kvality

- ❖ Roky 2008 a 2009 boli zo strany úradu považované za obdobie, počas ktorého sa mal mechanizmus regulácie kvality zdokonaľovať. Skúsenosti získané počas tohto „aplikačného“ obdobia boli užitočné nielen pre regulované subjekty ale aj pre regulátora.
- ❖ Jednou z úloh tohto obdobia bol zber dát a informácií od regulovaných subjektov.
- ❖ Analýzou zozbieraných dát, informácií a výsledkov predkladaných vyhodnotení štandardov kvality, ale aj bohatou komunikáciou medzi regulátorom, regulovanými subjektmi a spotrebiteľmi boli získané mnohé cenné poznatky užitočné pre ďalšie zdokonaľovanie pripravovanej regulácie kvality.

Štandardy kvality v energetike

Skúsenosti z praxe

- ❖ Rok 2010 bol prvým uceleným kalendárnym rokom, v ktorom mohli regulované subjekty uplatňovať získané skúsenosti v praxi a overiť si náročnosť požiadaviek na kvalitu a služby.
- ❖ Napriek tomu v záveroch správy o plnení štandardov kvality za rok 2010 muselo byť konštatované, že:
 - ❖ regulované subjekty pri vyplňovaní záznamov o dosiahnutej úrovni štandardu kvality nepostupovali v zmysle vyhlášok,
 - ❖ predložené vyhodnotenia boli chybné alebo neúplne vyplnené,
 - ❖ vyhodnotenie štandardov kvality predložil úradu nízky počet regulovaných subjektov, ktoré v roku 2010 aktívne pôsobili na trhu.

Štandardy kvality v energetike

Skúsenosti z praxe

- ❖ V roku 2011 boli novelizované vyhlášky č. 315/2005, 316/2008, 317/2008 a 328/2008.
- ❖ Novely vyhlášok
92/2011 – teplo, 93/2011 – voda,
94/2011 – plyn, 96/2011 – elektrina ,
účinné od 01.04.2012 zásadne nemenili parametre štandardov kvality.
- ❖ Ich úlohou bolo najmä
 - odstrániť drobné nedostatky, ktoré sa ukázali pri uplatňovaní vyhlášok v praxi,
 - stanoviť hodnotu pre parameter úrovne kvality a preveriť jeho reálnosť v praxi.

Štandardy kvality v energetike

Skúsenosti z praxe

- ❖ Dôležitými prvkami pri prispôsobovaní vyhlášok potrebám praxe a pri príprave zavedenia regulácie kvality do praxe sa ukázala potreba
 - ❖ otvoreného dialógu medzi všetkými zúčastnenými stranami (regulátor, regulovaný subjekt, spotrebiteľ),
 - ❖ postupného a reálneho prístupu k požiadavkám zvyšovania kvality dodávok a služieb.

Štandardy kvality v energetike

Skúsenosti z praxe

- ❖ Požiadavky na zvyšovanie kvality dodávok regulovaných komodít a súvisiacich služieb boli vyjadrené **úrovňou kvality**, ktorá bola určená na základe analýz predložených vyhodnotení štandardov kvality.
- ❖ Hodnoty požadovanej úrovne kvality boli určené tak, aby boli pre regulované subjekty dosiahnuteľné a zároveň, aby pre konečných spotrebiteľov garantovali snahu dodávateľa realizovať kvalitné dodávky komodít a poskytovať kvalitné služby.
- ❖ V tomto „aplikačnom období“ neboli zo strany úradu ukladané sankcie za nedodržanie určenej úrovne kvality.
- ❖ Sankcie boli ukladané tým regulovaným subjektom, ktoré nepredložili úradu vyhodnotenie štandardov kvality v zmysle platného zákona a vyhlášok.

Štandardy kvality v zmysle nových právnych predpisov Zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach

- ❖ Postupnosť krokov pri zavádzaní štandardov kvality do praxe, prispôbovanie vyhlášok požiadavkám praxe, zavedenie a overenie reálnosti určenej úrovne kvality dodávok komodít završuje **zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach** účinný od 01.09.2012 (ďalej len „zákon“), ktorý v oblasti štandardov kvality kontinuálne nadväzuje na poznatky a skúsenosti získané počas „aplikačného obdobia“.
- ❖ Zákon v § 22 ustanovuje „**Reguláciu kvality**“, ktorej podlieha
 - a) prenos elektriny, distribúcia elektriny, dodávka elektriny,
 - b) preprava plynu, distribúcia plynu, dodávka plynu a uskladňovanie plynu,
 - c) dodávka tepla,
 - d) dodávka pitnej vody verejným vodovodom,
 - e) odvádzanie odpadovej vody verejnou kanalizáciou.

Štandardy kvality v zmysle nových právnych predpisov

Zákon č. 250/2012 Z. z. - Regulácia kvality - Práva odberateľa

- ❖ Regulácia kvality sa vykonáva určením
 - ❖ štandardov kvality,
 - ❖ požadovanej úrovne dodržiavania štandardov kvality,
 - ❖ výšky kompenzačnej platby,
 - ✓ spôsobu výpočtu kompenzačnej platby,
 - ✓ spôsobu a podmienok vyplatenia kompenzačnej platby.
- ❖ Účastník trhu s elektrinou, účastník trhu s plynom, odberateľ, ktorý dodané teplo využíva na vlastnú spotrebu alebo na rozvod tepla alebo množstvo dodaného tepla rozpočítava konečnému spotrebiteľovi, odberateľ vody a producent odpadových vôd (ďalej len „odberateľ“) **má právo na dodanie tovarov a s nimi súvisiacich regulovaných činností v kvalite určenej štandardmi kvality.**
- ❖ Odberateľ nie je povinný preukazovať nedodržanie štandardov kvality.

Štandardy kvality v zmysle nových právnych predpisov

Zákon č. 250/2012 Z. z. - Regulácia kvality - Povinnosti dodávateľa

- ❖ Regulovaný subjekt je povinný:
 - ❖ **dodržiavať štandardy kvality,**
 - ❖ evidovať, vyhodnocovať, zverejňovať údaje o štandardoch kvality,
 - ❖ zverejňovať na svojom webovom sídle informácie o právach odberateľov,
 - ❖ evidovať podania súvisiace s nedodržaním štandardov kvality,
 - ❖ archivovať údaje o štandardoch kvality po dobu piatich rokov,
 - ❖ **spĺňať požadovanú úroveň štandardov kvality,**
 - ❖ do konca februára kalendárneho roka zaslať úradu vyhodnotenie štandardov kvality za predchádzajúci rok a toto vyhodnotenie zverejniť na svojom webovom sídle alebo iným obvyklým spôsobom, ak regulovaný subjekt nemá zriadené webové sídlo,
 - ❖ ak regulovaný subjekt nedodrží štandardy kvality a toto nedodržanie preukázateľne nastalo, je regulovaný subjekt povinný **uhradiť odberateľovi kompenzačnú platbu.**
 - ❖ každoročne do konca februára úradu zasielať prehľad o vyplatených kompenzačných platbách za predchádzajúci kalendárny rok,

Štandardy kvality v zmysle nových právnych predpisov

Štandardy kvality

- ❖ **Štandardmi kvality** sa rozumie súbor ukazovateľov, ktoré určujú kvalitu tovaru a s ním súvisiacich regulovaných činností. Správneho deliktu sa regulovaný subjekt dopustí ak:
 - ❖ neviduje, nevyhodnocuje alebo nezverejňuje údaje o štandardoch kvality alebo ich na požiadanie nepredloží úradu,
 - ❖ nepredloží úradu vyhodnotenie štandardov kvality,
 - ❖ nezverejňuje na svojom webovom sídle informácie o právach odberateľov,
 - ❖ neviduje podania súvisiace s nedodržaním štandardov kvality,
 - ❖ nearchivuje údaje o štandardoch kvality po dobu piatich rokov.

Štandardy kvality v zmysle nových právnych predpisov

Úroveň štandardov kvality – Kompenzačné platby

- ❖ **Požadovaná úroveň štandardov kvality** ustanovuje minimálnu úroveň kvality, ktorá sa musí dosiahnuť. Správneho deliktu sa regulovaný subjekt dopustí, ak
 - ❖ nespĺňa požadovanú úroveň štandardov kvality
- ❖ **Kompenzačnou platbou** sa rozumie finančná náhrada, ktorú uhradí regulovaný subjekt odberateľovi za nedodržanie štandardu kvality, ktoré preukázateľne nastalo. Správneho deliktu sa regulovaný subjekt dopustí, ak
 - ❖ neuhradí svojmu odberateľovi kompenzačnú platbu,
 - ❖ nezaslal úradu prehľad o vyplatených kompenzačných platbách,

Štandardy kvality v zmysle nových právnych predpisov

Všeobecne záväzné právne predpisy – vyhlášky úradu

- ❖ Úrad na základe splnomocňovacích ustanovení zákona 250/2012 Z. z. ustanovil v samostatných vyhláškach
č. 275/2012 Z. z., č. 276/2012 Z. z., č. 278/2012 Z. z., č. 277/2012 Z. z.,
 - ❖ štandardy kvality, ich ukazovatele a lehoty súvisiace s ich dodržiavaním,
 - ❖ spôsob sledovania, evidovania a vyhodnocovania štandardov kvality,
 - ❖ spôsob uverejňovania údajov o štandardoch kvality,
 - ❖ spôsob archivovania údajov o štandardoch kvality,
 - ❖ požadovanú úroveň štandardov kvality,
 - ❖ výšku kompenzačnej platby a spôsob jej výpočtu,
 - ❖ spôsob a podmienky vyplatenia kompenzačnej platby.

Štandardy kvality v zmysle nových právnych predpisov

Vyhlášky úradu

- ❖ Konkrétne odpovede na otázky k jednotlivým vyhláškam Vám podajú pracovníci úradu e-mailom alebo telefonicky k vyhláške č.:
 - 275/2012 Z. z.**, ktorou sa ustanovujú štandardy kvality prenosu elektriny, distribúcie elektriny a **dodávky elektriny**
Ing. Krchňák Vladimír, 043/401 17 12,
e-mail: vladimir.krchnak@urso.gov.sk
 - 276/2012 Z. z.**, ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania odpadovej vody verejnou kanalizáciou
Ing. Devečková Jaroslava, 043/401 17 13,
e-mail: jaroslava.deveckova@urso.gov.sk
 - 278/2012 Z. z.**, ktorou sa ustanovujú štandardy kvality uskladňovania plynu, prepravy plynu, distribúcie plynu a **dodávky plynu**
Ing. Krško Ladislav, 043/401 17 12, e-mail:
ladislav.krsko@urso.gov.sk
 - 277/2012 Z. z.**, ktorou sa ustanovujú štandardy kvality **dodávky tepla**
Ing. Zábojník Rudolf, 043/401 17 14,
e-mail: rudolf.zabojnik@urso.gov.sk

Štandardy kvality v energetike

- doterajšie skúsenosti a nové predpisy

Ďakujem za pozornosť

Ing. Rudolf Zábojník
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
odbor strategických analýz